



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de reprezentantul Consiliul municipal Cahul – Ștefan Mîndru

În cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul” și acțiunea în contencios administrativ depusă de Movilă Alexandru împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”

împotriva deciziei din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul,

*(Dosarul nr. 3ra-43/24
NR. PIGD 2-23023981-01-3ra-12012024)*

Examinarea superficială a cauzei. Instanța de apel nu a oferit o motivare
suficientă hotărârii

Judecătoria Cahul, sediul Centru – E. Bancov
Curtea de Apel Cahul – V. Movilă, S. Pilipenco, E. Dvurecenschii

7 februarie 2025
Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților recursul declarat de reprezentantul
Consiliul municipal Cahul – Ștefan Mîndru,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 1 iulie 2022 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus la Curtea de Apel Cahul cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la 28 iunie 2022 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a recepționat deciziile Consiliului municipal Cahul, publicate în Registrul de stat al actelor locale.

3. Notează Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat că, decizia nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul” este ilegală.

4. Prin decizia nominalizată, Consiliul municipal Cahul a ajustat tarife lunare pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” începând cu data de 01 iulie 2022.

5. Din analiza materialelor anexate la decizie (dispoziția primarului privind organizarea audierilor publice, anunț, procesul-verbal nr. 1 din 29 decembrie 2021 al audierilor publice), avizelor comisiilor de specialitate și părții de constatare a deciziei menționate, Oficiul a constatat că nu a fost desfășurată procedura consultărilor publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

6. Totodată comunică că, examinând materialele audierilor publice, anexate la decizia nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022, a constatat că, prin dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 569 din 14 decembrie 2021, la data de 29 decembrie 2021 au fost organizate audieri publice privind serviciile prestate de către ÎMGCL Cahul, de asemenea, în cadrul audierilor publice a fost analizată ajustarea costurilor acestor servicii.

7. Subliniază că, din conținutul procesului-verbal din 29 decembrie 2021, se poate de constatat că au fost puse în discuție doar serviciile prestate de către ÎMGCL Cahul și în cadrul audierilor reprezentantul ÎMGCL Cahul propune să fie majorate tarifele pentru prestarea serviciilor, precum servicii comunale pentru deservirea caselor de locuit, evacuarea gunoiului, utilizarea ascensoarelor.

8. Invocă că reieșind din prevederile art. 14 alin. (2) lit. z¹ din Legea privind administrația publică locală, art. 21 alin. (1) lit. e), art. 32 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative, art. 2 din Legea privind transparența în procesul decizional și prevederile punctelor 15, 16, 17, 18, 24 și 25 din Hotărârea Guvernului cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional nr. 967/2016, Consiliul municipal Cahul este obligat prin lege să inițieze consultarea cu publicul asupra unui proiect de decizie, dar nu asupra situației privind serviciile prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, analiza serviciilor, ajustarea costurilor acestor servicii.

9. La 20 septembrie 2022 Alexandru Movilă a depus la Curtea de Apel Cahul cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”.

10. În motivarea a invocat argumente similare celor a Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat.

11. Mai susține că actul administrativ normativ nu este motivat și în acest sens la 18 august 2022 de către Movilă Alexandru a fost depusă cererea la Consiliul municipal Cahul privind solicitarea motivării deciziei din 22 iunie 2022, iar actul administrativ nu conține motivația suficientă referitor la ajustarea tarifelor lunare pentru deservirea caselor de locuit de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, ceea ce contravine art. 31 din Codul administrativ.

12. Referitor la neexecutarea deciziilor Curții de Apel Cahul relatează că, decizia contestată intră în vigoare la data de 01 iulie 2022, iar eventuală anulare a deciziei va produce efecte din momentul rămânerii definitive a hotărârii. În acest sens există riscul vădit, că prin emiterea unei decizii vădit ilegale, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” va încasa de la locatarii municipiului Cahul tarife ilegale. Tot aici este relevant de invocat și faptul că anterior, prin decizia Curții de Apel Cahul din 2018, tarifele pentru deservirea spațiilor comune au fost anulate. Or, această decizie irevocabilă nu a fost executată până la ora actuală, fapt care se probează prin decizia Curții de Apel Cahul pe dosarul Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” împotriva lui Movilă Alexandru și Movilă Vera, hotărârea Judecătoriei Cahul pe dosarul Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul” împotriva lui Ceka Grigore.

13. Prin încheierea din 4 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a acceptat pe rol acțiunea depusă de Alexandru Movilă împotriva Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal Locativă Cahul privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de Întreprinderea Municipale Gospodăria Comunal Locativă Cahul (dosar nr. 2-22138958-05-3-22092022, pentru examinarea concomitentă cu cauza la acțiunea depusă de Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat privind suspendarea și anularea deciziei nr. 2/5 (18/5) din 21 iunie 2022 (dosarul numărul 2-221220305-05-3-15082022).

14. Prin încheierea din 9 februarie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a transmis cauza de contencios administrativ nr. 2-22120305-05-3-15082022 la acțiunea depusă de Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat privind suspendarea și anularea deciziei Consiliului municipal Cahul nr. 2/5 (18/5) din 21 iunie 2022 și la acțiunea depusă de Alexandru Movilă împotriva Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal Locativă Cahul privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de Întreprinderea Municipale Gospodăria Comunal Locativă Cahul, către instanța competentă – Judecătoria Cahul în completul specializat în contenciosul administrativ.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

15. Prin hotărârea din 5 mai 2023 a Judecătorie Cahul, sediul Central, acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM

„Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul” și acțiunea în contencios administrativ depusă de Movilă Alexandru împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”, sau admis. S-a anulat decizia Consiliului municipal Cahul nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”. S-a anulat decizia de soluționare a cererii prealabile și anume: decizia Consiliului municipal Cahul nr. 3-20(19/20) din 22 iulie 2022 „Cu privire la examinarea notificărilor Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 19 mai 2023, reprezentantul Consiliul municipal Cahul – Ștefan Mîndru a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 5 mai 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 mai 2023 cu emiterea unei decizii prin care să fie respinsă cererea intimatului.

17. La 21 iunie 2023 reprezentantul Consiliul municipal Cahul – Ștefan Mîndru a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 05 mai 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 5 mai 2023 cu emiterea unei decizii prin care să fie respinsă cererea intimatului.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 2 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de către Consiliul municipal Cahul. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 5 mai 2023, pronunțată în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat și acțiunea depusă de Movilă Alexandru împotriva Consiliului municipal Cahul privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală ”Gospodăria Comunal Locativă Cahul”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 2 ianuarie 2024, reprezentantul Consiliul municipal Cahul – Ștefan Mîndru a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 2 noiembrie 2023 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2023 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie casată hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 mai 2023 și încetarea procesului.

ARGUMENTELE RECURSULUI

20. În susținerea recursului recurentul a indicat că instanța de apel a examinat superficial circumstanțele cauzei și motivele apelului, iar concluziile emise sînt contradictorii și neîntemeiate, fiind rezultate din aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor pricinii și aplicarea incorectă a normelor de drept material.

21. Instanța de apel nu a analizat cadrul legal în partea referitoare la legalitatea hotărârii contestate și nu a argumentat soluția adoptată în raport cu motivele invocate în cererea de apel, și astfel considerăm concluziile instanței de apel greșite.

22. Notează că, instanța de apel și-a fundamentat soluția adoptată și a concluzionat că instanța de fond a constatat că, nu a fost respectată procedura de consultare cu publicul asupra proiectului de decizie referitor la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal Locativă Cahul”, iar consultarea publică era obligatorie, deoarece aceasta se aplică în conformitate cu legea asupra proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact social.

23. Menționează că, nici instanța de fond precum și instanța de apel nu a luat în vedere că consultarea publică cu societatea civilă a avut loc pe 29 decembrie 2021.

24. Mai mult ca atât că instanța de apel a indicat că întemeiat instanța de fond a menționat că, Consiliul municipal Cahul este în drept de a aproba scutiri pentru veteranii din contul mijloacelor unităților administrativ-teritoriale, nicidecum din contul mijloacelor profitului net a întreprinderii ne luând în calcul că fondatorul ÎM „Gospodăria Comunal Locativă Cahul” este Consiliul municipal Cahul și potrivit Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017, art. 7 alin(2) lit. 1) fondatorul aprobă repartizarea profitului net anual al întreprinderii.

25. În concluzie indică că, la emiterea hotărârii primei instanțe nu au fost respectate exigențele legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, iar decizia Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2023 este eronată și a generat încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Dreptului Omului.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

26. Prin referința depusă la 16 ianuarie 2024 reprezentatul Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat – Igor Șevcenco a solicitat declararea inadmisibilă a cererii de recurs.

27. Prin referința depusă la 08 februarie 2024 Alexandru Movilă a solicitat respingerea recursului declarat de reprezentatul Consiliului municipal Cahul.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

29. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

30. Art. 245¹ din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

31. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

32. Art. 194 alin. (1) din Codul administrativ:

33. „În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.”

34. Art. 224 alin (1) lit. a) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;”

35. Art. 225 alin. (1) și (2) Cod administrativ stabilește:

„(1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.”

36. Art. 247 din Codul administrativ:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.245¹ alin.(1) lit.b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

37. Art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ:

„În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral decizia instanței de apel și trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la 19 decembrie 2023, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f. d. 17, V-II).

39. Cererea de recurs a fost depusă la 02 ianuarie 2024. Astfel, că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

40. Materialele cauzei atestă că, Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat și Alexandru Movilă au depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”.

41. Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 5 mai 2023 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul” și acțiunea în contencios administrativ depusă de Movilă Alexandru împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”. S-a anulat decizia Consiliului municipal Cahul nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”. S-a anulat decizia de soluționare a cererii prealabile și anume: decizia Consiliului municipal Cahul nr. 3-20(19/20) din 22 iulie 2022 „Cu privire la examinarea notificărilor Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova”.

42. Prin decizia din 2 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul declarat de către Consiliul municipal Cahul. S-a menținut hotărârea

Judecătoria Cahul, sediul central din 5 mai 2023, pronunțată în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat și acțiunea depusă de Movilă Alexandru împotriva Consiliului municipal Cahul privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală ”Gospodăria Comunal Locativă Cahul”.

43. În motivarea soluției, instanța de apel nu a reținut argumentul reprezentantului terțului Întreprinderea Municipală ”Gospodăria Comunal Locativă Cahul” – avocatul Vanțevici Ion, care a menționat că, la caz, nu ar fi fost respectată procedura prealabilă, fiind contestată decizia Consiliului municipal Cahul nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 direct în instanța de judecată, notând că potrivit art. 163 din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prelabile nu se efectuează dacă actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei. Iar, la caz, decizia emisă de Consiliului municipal Cahul, nu se contestă cu respectarea procedurii prelabile, deoarece este un act normativ.

44. Totodată, Completul Curții de Apel Chișinău a notat că, instanța de fond corect a apreciat probele anexate la dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare. Astfel, corect fiind constatat faptul că, prin dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 569 din 14 decembrie 2021, la data de 29 decembrie 2021 au fost organizate audieri publice privind serviciile prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, de asemenea în cadrul audierilor publice a fost analizată ajustarea costurilor acestor servicii.

45. A subliniat că, din conținutul procesului-verbal din 29 decembrie 2021 se desprinde că, au fost puse în discuție doar serviciile prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, în cadrul audierilor reprezentantul întreprinderii s-a propus majorarea tarifelor pentru prestarea serviciilor, precum servicii comunale pentru deservirea caselor de locuit, evacuarea gunoiului, utilizarea ascensoarelor.

46. Astfel a reținut că, proiectul de decizie privind ajustarea tarifelor lunare pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, adică decizia cu nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022, nu a fost supus consultărilor publice în condițiile legii.

47. A indicat că reieșind din prevederile pct. 15-27 din Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09 august 2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, întemeiat instanța de fond a constatat că, nu a fost respectată procedura de consultare cu publicul asupra proiectului de decizie referitor la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, iar consultarea publică era obligatorie, deoarece aceasta se aplică în conformitate cu legea asupra proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact social.

48. A mai notat că, de către Primăria municipiului Cahul a fost plasat anunțul referitor la faptul că, la data de 29 decembrie 2021 vor fi organizate audieri publice privind serviciile prestate de către ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, însă fără un proiect de decizie în acest sens. Chiar dacă, normele legale reglementează în mod expres atât cazurile în care urmează a fi inițiate consultări publice, cât și modalitatea de desfășurare a acestora, iar consultarea publică organizată în cazul dat nu este conformă prevederilor legale.

49. Totodată, a conchis că, just a fost constatat și faptul că, au fost încălcate prevederile pct. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 967 din 9 august 2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.

50. A mai indicat că, punctul 2 al deciziei contestate, prin care stabilesc pentru veteranii de război scutiri de la plata serviciilor comunale în mărimea de 50%, compensate anual operatorului din mijloace profitului net a întreprinderii, contravine prevederilor art. 19 și art. 20 alin. (1) din Legea cu privire la veterani nr. 190 din 08 mai 2003.

51. A subliniat Curtea de apel Cahul că instanța de fond corect a stabilit netemeinicia argumentului lui Movilă Alexandru privind lipsa raportului de expertiză anticorupție.

52. Examinând cauza în raport de motivele de recurs, Completul de judecată ajunge la concluzia că decizia instanței de apel nu poate fi menținută, or aceasta prezintă deficiențe în motivare, iar decizia instanței de apel creează o impresie rezonabilă de superficialitate.

53. Drept urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel incorect a constatat și elucidat circumstanțele cauzei și probele prezentate în acest sens, limitându-se doar la aspectele constatate de către instanța de fond. Or, în conformitate cu art. 373 alin.(5)

din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

54. Completul de judecată reține că ideea de autonomie locală financiară presupune nu doar drepturi, ci și obligații. Inclusiv, și asumarea responsabilității de către comunitate pentru finanțarea serviciilor locale absolut necesare. În cazul subfinanțării acestora există riscul ca autoritățile să nu aibă posibilitate reală de a le asigura funcționalitatea. Una din modalitățile eficiente de finanțare o reprezintă ajustarea adecvată și la timp a tarifelor stabilite pentru serviciile prestate populației. În cazul în care se omite acest fapt, apar riscuri care pot submina integral capacitățile administrației locale de a finanța necesitățile populației.

55. Astfel, instanța de recurs consideră că instanța de apel nu a furnizat o motivare adecvată și clară în ceea ce vizează nerespectarea procedurii de consultare publică asupra proiectului de decizie, precum și faptul cum ar afecta legalitatea actului contestat plasarea anunțului despre organizarea audierii publice fără proiectul de decizie în acest sens. Instanța de apel s-a abținut de a da un răspuns convingător la expunerile de bază invocate. Or, audierile publice au avut loc. La ele au participat cetățeni din comunitate care au avut și posibilitate să se expună, inclusiv Movilă Alexandru. Audierile s-au axat pe necesitatea măririi tarifului pentru întreprinderile specializate să poată face față provocărilor. Respectiv, nu este clar în ce măsură neprezentarea proiectului deciziei la audieri a servit ca un impediment pentru membrii comunității de a se expune pe marginea propunerilor înaintate și în ce măsură acest fapt a afectat votul aleșilor locali la adoptarea deciziei prin prisma prevederilor art.art.224, 225 din Codul administrativ.

56. Or anularea unui act administrativ, cum este decizia nr. 2/5 (18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal Locativă Cahul”, necesită o motivare temeinică și o evaluare atentă a tuturor elementelor implicate, având în vedere că aceste decizii au un impact major și afectează comunitatea locală. În lipsa unei analize clare și detaliate a elementelor de nelegalitate, soluția instanței de apel devine nefundamentată.

57. În concluzie, Curtea constată că decizia Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2023 este motivată neconvingător. Instanța de apel nu a adus argumente suficiente și clare pentru a justifica necesitatea anulării deciziei nr. 2/5 (18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală „Gospodăria Comunal Locativă Cahul”, limitându-se la motive generale. Iar

aceste deficiențe de motivare impun casarea deciziei Curții de Apel Cahul și restituirea cauzei pentru rejudecare.

58. Mai mult, în lipsa unei motivări clare, există incertitudini în ceea ce privește raționamentul instanței și modul în care a fost aplicată legea în acest caz.

59. Totodată Completul Curții Supreme de Justiție menționează că, motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare. Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

60. Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce, în speță, lipsește.

61. Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, pune în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman vs. Belgia, 1986).

62. Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, 10 acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

63. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că efectul art. 6 § 1 din Convenție este, inter alia, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a efectua o 12 examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante

pentru decizia sa. Corelând prevederile legale procedurale naționale cu jurisprudența CtEDO referitor la obligația instanțelor naționale de a-și motiva soluțiile, instanța de recurs conchide că circumstanțele expuse anterior denotă că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligațiile. Iar aceasta nu poate echivala decât cu încălcarea dreptului la un proces echitabil al recurenteii, inclusiv dreptul de acces liber la justiție în raport cu obligația instanței de „a auzi” justițiabilii, garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 din Convenție.

64. În concluzie, în cazul analizat, Completul de judecată consideră că singura soluție legală și rezonabilă este casarea integrală a deciziei și trimiterea spre rejudecare a cauzei.

65. Or, instanța de recurs, în limitele recursului nu poate analiza motivele invocate în recurs, aceste aspecte urmând a fi apreciate de instanța de apel la examinarea cauzei în fond.

66. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele importante și probele administrate și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al participanților la proces la un proces echitabil.

67. Conform art. 258 alin. (3), art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de reprezentantul Consiliul municipal Cahul – Ștefan Mîndru.

Casează integral decizia din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul” și acțiunea în contencios administrativ depusă de Movilă Alexandru împotriva Consiliului municipal Cahul, terț ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Cahul”, privind anularea deciziei nr. 2/5(18/5) din 21 iunie 2022 „Cu privire

la ajustarea tarifelor pentru deservirea caselor de locuit prestate de către Întreprinderea Municipală Gospodăria Comunal Locativă Cahul”.

Transmite cauza spre rejudecare, la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc